

Rådet för funktionshinderfrågor

Verksamhetsberättelse 2022

Rådet för funktionshinderfrågor

Verksamhetsberättelse 2022

Åge Sollien

2022-12-27

Innehåll	
Organisation	4
Uppdrag	4
Rapportering, möten	5
februari	6
april	6
juni	7
augusti	8
oktober	8
november	9
december	9
Rådets undergrupper	10
Tillgänglighetsgruppen	10
Fördelningsgruppen	
Ekonomiska konsekvenser	11

Organisation

Rådet för funktionshinderfrågor är sammansatt av totalt femton ledamöter och dessutom adjungerade tjänstemän från vissa statliga och regionala organ samt två kommunpolitiker. Ersättare utses endast för funktionshinderorganisationernas representanter. Region Örebro läns funktionshinderkonsulent tjänstgör som sekreterare.

Sju av ledamöterna är politiska företrädare från Region Örebro län. En av dessa företrädare utses till ordförande. De politiska företrädarna utses av regionstyrelsen. Från och med år 2023 kommer det endast finnas två politiker i rådet.

Åtta av ledamöterna representerar de länsövergripande funktionshinderorganisationer som är berättigade till verksamhetsbidrag av Region Örebro län. Dessa utses av rådets referensgrupp. De utser även åtta ersättare. Referensgruppen utser även representanter till rådets undergrupper och till Kundforum. En av de ordinarieledamöterna förslås bli vice ordförande och val av vice ordförande hålls av rådet för funktionshinderfrågor på den nya mandatperiodens första möte.

Ledamöterna från funktionshinderorganisationerna utses enligt följande:

- två ledamöter från rörelsehindergruppen,
- två ledamöter från medicingruppen,
- en ledamot från syngruppen,
- en ledamot från hörselgruppen,
- en ledamot från psykiatri- och neuropsykiatrigruppen,
- en ledamot från Funktionsrätt Örebro län.

De adjungerade ledamöterna under mandatperioden 2019-2022 utsetts enligt följande:

- en ledamot utses av Arbetsförmedlingen,
- två kommunpolitiker utses av regionala samverkansrådet.
- Tidigare har två ledamöter utsetts av Försäkringskassan, en från Örebro och en från Karlskoga. Försäkringskassan har de tre senaste åren, trots uppmaningar, inte utsett några ledamöter till rådet.

Rådet för funktionshinderfrågors ledamöter väljs för en mandatperiod.

Det har under 2022 utsatts en ny ledamot till rådet. Det handlar om en ledamot som företräder Funktionsrätt Örebro län. Deras plats var tidigare vakant.

Rådet för funktionshinderfrågors finns beskrivit i ”Bestämmelser för politiska organ inom Region Örebro län”

Uppdrag

Rådet ska vara ett samrådsorgan mellan Region Örebro län och funktionshinderorganisationernas länsföreningar och statliga myndigheter. Det ska vara ett länsövergripande forum för samverkan och kunskapsutbyte i frågor som på olika sätt berör människor med funktionsnedsättningar.

Rådet var tidigare ett rådgivande organ till regionstyrelsen. Från och med mandatperioden 2023 – 2026 ska rådet vara ett ”rådgivande organ för regionstyrelsen och nämnderna samt deras organ”. Rådet kan där vara ett referensorgan och en remissinstans i principiella frågor som berör personer med funktionsnedsättning.

Rådet är inte ett beslutsfattande organ utom i frågor som rör själva rådet, till exempel att utse ledamöter i rådets två undergrupper.

Rådet ska verka för att funktionshinderaspekterna beaktas i Region Örebro läns styrelser, nämnder, beredningar, förvaltningar samt hos myndigheter. Särskilt fokus riktas på frågor som rör tillgänglighet, delaktighet, bemötande och diskriminering.

Rådet ska samverka med de kommunala råden för funktionshinderfrågor genom informationsutbyte.

Rådet ska vara ett forum för omvärldsbevakning, erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning.

Rådet ska hålla sig underrättat om levnadsvillkoren för personer med olika typer av funktionsnedsättningar samt följa förändringar i samhällets service såsom exempelvis effekterna av olika prioriteringar.

Rådet ska upprätta förslag till Regionstyrelsen om Region Örebro läns verksamhetsbidrag till de länsövergripande funktionshinderorganisationerna som är berättigade detta bidrag genom att uppfylla de uppställda kriterier som finns beskrivna i dokumentet *Riktlinjer för Region Örebro läns föreningsbidrag till länsövergripande funktionshinderorganisationer*.

Rådet ska delta i uppföljning och utvärdering av de aktiviteter och målsättningar som finns beskrivna i *Handlingsplan för funktionshinderfrågor 2018 – 2020*.

Det har under året pågått en utvärdering av handlingsplanen för funktionshinderfrågor. Utvärderingen har dels utförts i samarbete med Staben för hållbar utveckling. Syftet med utvärderingen av aktivitetsplanen är ta reda på vilket genomslag de olika aktiviteterna i handlingsplanen har fått i regionens verksamheter.

Rapportering sammanträden

Rådet har under 2022 haft tillsammans sju sammanträden. Det har varit sex ordinarie sammanträden och ett extrainsatt. Två sammanträden har varit digitala medan de övriga har varit fysiska.

Vid tre tillfällen har det getts information av inbjudna funktionshinderföreningar

Information från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har tidigare år varit en stående punkt på dagordningen. Trots uppmaningar från rådet har de inte deltagit som de har gjort tidigare år. Under 2022 har Försäkringskassan deltagit vid ett tillfälle och Arbetsförmedlingen deltagit vid ett tillfälle.

Ett flertal aktuella frågor har även diskuterats på mötena under punkten övriga frågor.

16 februari

Detta var årets första sammanträde. Sammanträdet var via Skype.

Förslag till verksamhetsberättelse för 2021 godkändes.

Område nära vård

Det har tidigare beslutats att funktionshinderfrågorna ska arbetas in som en integrerad del av regionens program för hållbar utveckling för att sedan skrivas in i de olika förvaltningarnas verksamhetsplaner. Som en del i detta har en arbetsgrupp, utsedd av funktionshinderrådet, tagit fram en lista på fem prioriterade områden. En av dessa handlar om att Funktionshinderrådet önskar träffa representanter från förvaltningarna för att diskutera frågor kring funktionshinder. Syftet idag var bland annat att ha dialog och diskussioner runt frågor som rör funktionshinder och Område nära vård. Inbjudna var Anna Jakobsson och Anna Swift Johannison från Staben Hållbar utveckling, Ylva Rosén från Nära vård samt Karolina Stridh från Hälso- och sjukvårdsstaben.

Frågor som lyftes från ledamöterna var bland annat

- Att det saknas kunskap om funktionshinder på vårdcentralerna
- Att det är viktigt att med rätt bemötande
- Att många upplever att det kan vara svårt att mediciner utskrivna på vårdcentralen som man tidigare har fått utskrivna av en läkare på sjukhuset

Karolina Stridh informerade om regionens modell för nära vård och samarbetet mellan regionen och kommunal hälso- och sjukvård.

SMO

Information om pilotprojektet samordnat medicinskt omhändertagande för personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar SMO. Projektet har nu fått ny fart efter å legat på is under pandemin. Eva Åkesson Enelo, utredare, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen medverkade.

Föreningsinformation

Föreningsinformation. Karin Österman från Autism och Aspergerföreningen Örebro län informerar om föreningens verksamhet och hur det kan vara att leva med Autism.

20 april

Lokal var Centrum för hjälpmedel, Örebro

Staffan Juliusson och Lina Ramberg från Länstrafiken informerade och svarade på frågor som från rådet.

Prioriteringslistan inom den särskilda kollektivtrafiken

Det har tidigare framförts kritik mot prioriteringslistan eftersom man upplever denna som diskriminerande mot personer som har en funktionsnedsättning. Man reagerar bland annat på att resor till ordinarie arbete prioriteras före resor till daglig verksamhet. Detta kan tolkas som om att man gör skillnad på arbete och arbete och att funktionshindrades arbete har ett lägre värde än annat arbete. Staffan Juliusson svarade att man nu är på väg att ta bort prioriteringslistan. Orsaken till detta är att man nu har tagit bort coronarestriktionerna.

Resegaranti för färdtjänst

Rådets inställning är att det är viktigt att de som åker färdtjänst, på samma sätt som andra resenärer, ska erbjudas ersättning eller taxi vid försening. Det handlar då om en mänsklig rättighet att inte bli diskriminerad på grund av en funktionsnedsättning. Staffan Juliusson svarade att det 2018 genomfördes en utredning som kom fram till att resegaranti för färdtjänst inte är genomförbart. Detta ifrågasattes av flera ledamöter eftersom resegaranti för färdtjänst finns i flera andra regioner.

Appen Serviceresan

Länstrafiken har tagit fram en app för serviceresor. Den som har ett beslut om färdtjänst kan skapa ett konto i appen Serviceresan och där boka, avboka eller ändra sina resor. Den fungerar även för anpassad skolskjuts, sjukresa samt arbetsresa

Personalens bemötande och kunskap om olika funktionshinder

Staffan Juliusson informerar om att det pågår en fortlöpande utbildning av förare gällande bemötande och kunskap om olika funktionsnedsättningar. Det är också på gång en ny förarhandbok där bland annat information om hur man bemöter människor med olika funktionsnedsättningar ska finnas med. Förarhandboken har varit ute på remiss men funktionshinderrådet var inte remissinstans

Lina Ramberg informerade om Länstrafiken arbetar med tillgänglighet

Arbetsförmedlingen

Ulla Strauss, sektionschef Arbetsförmedlingen, informerade om läget på arbetsmarknaden

LSS

Sofia Fransson och Lovisa Stenström, LSS-handläggare Örebro kommun, informerade om Daglig verksamhet och de övriga insatserna enligt LSS

14 juni

Lokal var BrukarHuset, Örebro

Handlingsplanen för funktionshinderfrågor

Det påbörjades en inventering av aktiviteterna i ”Handlingsplanen för funktionshinderfrågor 2018 – 2022”. Syftet är att få en uppfattning om vilka områden som arbetet med funktionshinderfrågorna har gett resultat och var det fortfarande finns brister.

Brister. De olika aktiviteterna i handlingsplanen relateras till den så kallade Delaktighetstrappan

Föreningsinformation

Irma Kjellström informerar om föreningen SHEDOs (Self Harm and Eating Disorder Organisation) verksamhet. De jobbar bland annat för att sprida kunskap om självskadabeteende och ätstörningar och att ge stöd åt drabbade och anhöriga.

Örebro teater

Stina Westerberg VD och Rikard Lekander konstnärlig ledare vid Örebro teater var inbjudna till rådet för att ha en dialog runt problemen med hörbarhetstillgängligheten vid teatern. Under flera år har hörselskadade klagat över att det mikrofonsystem med takhängda mikrofoner som idag används ger en mycket dålig hörbarhet för hörselskadade.

Information till patienter vid kallelse

Gabriel Stenström, utredare på Utvecklingsenheten, arbetar med att ta fram ett infoblad som ska skickas med vid kallelser till sjukhusvården. Det handlar om den information som ska finnas utöver tid och plats.

29 augusti

Lokal var konferensrum Linden

Tolkutredningen

Gabriel Stenström informerade om tolkutredningen

En väg in/ Första kontakten

Eva Eriksson, enhetschef på Första kontakten psykisk ohälsa barn och unga, informerade och svarade på frågor. En väg in/ Första kontakten är den första kontakten med barn- och ungdomspsykiatri, BUP. Den som är under 18 år, eller oroar sig för någon som är det, kan kontakta En väg in/ Första kontakten för att få rådgivning och vägledning om psykisk hälsa. Man kan ringa direkt eller söka vård digitalt. Det ska vara ett kontaktcenter dit alla barn och unga med psykisk ohälsa och deras vårdnadshavare kan vända sig för råd och stöd samt bedömning och lotsning till lämplig vårdnivå. I Örebro finns en nyöppnad mottagning på Drottninggatan och det planeras för en mottagning i Varberga. Utöver den nya mottagningen i Örebro ska det finnas mottagningar i Hallsberg, Karlskoga och Lindesberg. Man beräknar att det kommer in ca 300 ärenden per månad för bedömning och rådgivning.

26 oktober

Lokal var konferensrum Eken

Region Örebro läns riktlinjer för grafisk profil

Marjetta Leijonhufvud, Lena Hagsten och Stina Andersson från Staben kommunikation informerade om regionens nya riktlinje för grafisk profil.

Föreningsbidrag till länsövergripande funktionshinderorganisationer

Information om fördelningsgruppens förslag till fördelning av föreningsbidrag till de länsövergripande funktionshinderorganisationerna för år 2022.

Bidrag till arbetstekniska hjälpmedel

Linda Biltmark från Försäkringskassan informerar om bidrag till arbetstekniska hjälpmedel samt svarar på frågor från deltagarna

Remiss gällande ny prioriteringsordning inom serviceresetrafiken

Det har inkommit en remiss gällande ny prioriteringsordning inom serviceresetrafiken. I sitt remissvar framhåller rådet att det är viktigt att man inte skiljer på resor till daglig verksamhet och resor till ordinarie arbete eftersom detta är diskriminerande mot personer med funktionsnedsättningar och dessutom strider mot FN-konventionen.

11 november

Sammanträdet var via Teams

Detta var ett extra sammanträde för att informera om två framtagna beslutsunderlag samt att ge rådets ledamöter möjlighet att ställa frågor och komma med synpunkter till dessa

SMO, Samordnat medicinskt omhändertagande till vuxna med omfattande funktionsnedsättningar

Eva Åkesson Enelo och Karin Rudling informerade och svarade på frågor. Det handlar om ett pilotprojekt som ska pågå under 2 år. Det är Kumla vårdcentral som ska driva projektet. Förslaget som innebär en beviljning på 4,6 miljoner antogs av Hälso- och sjukvårdsnämnden 5 december.

Förslag till avgifter för 2023

Gabriel Stenström informerade om förslag till nya avgifter. Regionfullmäktige tog ställning till förslaget 7 december.

14 december

Lokal var konferensrum Koltrasten, USÖ

BISAM

Anna Norrefalk, (BISAM) Örebro län informerade om verksamheten och va det innebär att jobba som Brukarinflytandesamordnare.

Föreningsinformation

Sköldkörtelförbundet i Örebro län. Ann Cedvén och Marie Blückerter informerar om Sköldkörtelförbundets verksamhet.

Bemötande av människor med funktionsnedsättningar

Kenneth Karlsson, verksamhetschef på Barn- och ungdomshabiliteringen, informerade och svarade på frågor om hur man inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetar med bemötande av människor med olika typer av funktionsnedsättningar.

Val av föreningsrepresentanter för nästa mandatperiod

Rådet ställde sig bakom Referensgruppens förslag till föreningsrepresentanter till rådet och rådets undergrupper för nästa mandatperiod

Enkät svar MDF

Redovisning av Region Örebro läns svar på Myndigheten för delaktighets enkät ”Uppföljning av regioner 2022”.

Rådets undergrupper

Tillgänglighetsgruppen

Tillgänglighetsgruppen har under året haft ett sammanträde, 27 oktober.

Tjänstepersoner från Regionservice fastigheter har informerat om följande byggprojekt.

- Nya Regionhuset
- Spanntremmen/nya vårdcentralen i Kumla
- Endoskopins nya lokaler i Karlskoga

Kritik har framförts från föreningarna om Tillgänglighetsgruppen ofta kommer in för sent när man får ta del av olika byggprojekt. Man anser att det är idag enbart handla om information eftersom allt i princip redan är beslutat när det tas upp i Tillgänglighetsgruppen. Från föreningarna perspektiv skulle det vara bättre om byggprojekten togs upp i ett tidigare stadiet i planeringen eftersom man då skulle ha större möjlighet till dialog och därmed större möjlighet att påverka.

Fördelningsgruppen

Fördelningsgruppen träffades vid fyra tillfällen i augusti och gick igenom samtliga inkomna ansökningar om föreningsbidrag och projektbidrag för år 2023. Det inkom fyrtiotvå ansökningar om föreningsbidrag, en ansökan om startbidrag (Sköldkörtelförbundet) och en ansökan om projektbidrag (Bröstcancerföreningen Hilda). Tre av de föreningar som sökte om föreningsbidrag i fjol (Huvudverksföreningen, ILCO och Unga med synnedsättning mitt) har inte ansökt i år. En förening som inte ansökte i fjol har inte

ansökt i år (Hjärtebarnsfonden). Summan at fördela var 3 026 tkr. Det är en höjning med 124 tkr från förra året.

Beslutsförslaget innebär att 3 026 tkr fördelas på följande sätt:

-2 986 tkr till föreningsbidrag,

-10 tkr till projektstöd,

-20 tkr till Rådet för funktionshinderfrågors referensgrupp,

-10 tkr till startbidrag.

Förslaget till fördelning antogs av Regionstyrelsen 21 december

Ekonomiska konsekvenser

Rådet har under året hållit sig inom budgetramarna.